

AKADEMIN FÖR UTBILDNING OCH EKONOMI
Avdelningen för humaniora

Genrepedagogiskt arbete i en C/D-grupp i SFI

Arbete med personligt brev i jobbsökningar enligt cirkelmodellen

Siw Lager

2011

B-uppsats 7,5 hp
Svenska som andraspråk B

Handledare: Helena Wistrand
Examinator: Charlotte Engblom

Sammandrag

Syftet med denna uppsats är att försöka undersöka huruvida genrep pedagogiken, och dess pedagogiska metod, cirkelmodellen, är en tillämplig metod inom skrivundervisningen på Sfi.

Undersökningen genomfördes under en fyra veckors period i visst samarbete med LOTS-projektet, vars syfte är att förbereda nysvenskar för inträdet på arbetsmarknaden. Själva uppgiften bestod i att arbeta med personliga brev i jobbsökningar enligt cirkelmodellens fyrstegsmetod: 1. Uppbyggnad av en gemensam kunskapsbank, 2. Modellering och dekonstruktion av exempeltexter, 3. Gemensam textkonstruktion i gruppen samt 4. Självständig konstruktion av en text. Fokus har lagts på den kommunikativa kvaliteten men även på innehållet och språket. Parallellt med dessa lektioner har eleverna arbetat med liknande uppgifter på LOTS-lektionerna. Här lades fokus på arbetsmarknaden och yrkesinformation. Fem studerande på C/D-nivån i Sfi deltog i undersökningen och samtliga var positiva till att deras texter ingår som underlag för denna uppsats.

Arbetet resulterade i en ökad medvetenhet hos de studerande om hur ett personligt brev i en jobbsökan kan och bör utformas. En viss förbättring av förmågan att formulera sig på svenska har kunnat iakttas hos de flesta. De studerande var genomgående positiva till upplägget och genomförandet av uppgiften.

Nyckelord: genrep pedagogik, cirkelmodellen, sfi, elevtexter, personligt brev

Innehåll

1 Inledning	1
1:1 Syfte	2
1:2 Frågeställningar	2
2 Teoretiska perspektiv/bakgrund	2
2:1 Genrepedagogiken	2
2:2 Cirkelmodellen	4
2:3 Cummins fyrfältsmodell	5
2:4 LOTS-projektet	6
3 Metod	7
3:1 Urval	7
3:1:1 Etiskt förhållningssätt	8
3:1:2 Elevpresentation	8
3:2 Genomförandet	9
3:3 Bearbetning av data	11
3:4 Bedömning av texter	11
4 Resultat	11
5 Diskussion	16
Källförteckning	19

Bilaga 1-2: Annonser ur Ockelbo-Nytt

Bilaga 3-7: Brev nr. 1

Bilaga 8-12: Brev nr. 2

1 Inledning

Att arbeta med vuxna inlärare inom sfi-undervisningen innebär helt andra utmaningar än att arbeta med barn. De vuxna kommer med sina referensramar; erfarenheter och kunskaper från tidigare kulturella och sociala miljöer, där somt är helt annorlunda, somt snarlikt eller åtminstone applicerbart, på den nya situation man befinner sig i som flykting/invandrare.

Att tillägna sig ett språk, som fungerar i det verkliga livet, utanför skolans ”skyddade värld” är av största vikt för att man ska kunna klara sig i det svenska samhället. Cummins m.fl. påpekar att den sociokulturella miljön, med dess värderingar och attityder gentemot minoritetsgrupper, även återspeglas i skolans värld och bidrar till att forma den studerandes självbild (Cummins 2000 i Sellgren 2005:203) Denna självbild kan ibland bli avgörande för individens förmåga och möjligheter att integreras i det svenska samhället. Ju mer man behärskar av ett språk desto mer medveten blir man om att olika situationer kräver olika språk. Gibbons menar att språkbruket bestäms av två olika sammanhang, nämligen kulturkontexten och situationskontexten. Med tiden utvecklar inläraren en medvetenhet om vilka krav på språkbruket i en specifik situation som ställs i en given kulturell miljö (Gibbons 2006).

Det sociokulturella perspektivet på lärande vilar på idén, att kunskaper och färdigheter byggs upp och utvecklas över tid, genom interaktion och kommunikation med andra människor i samhället (Sellgren 2005:202). För att kunna ”bli en del av samhället” är det mycket viktigt för ”ny-svenskar” att utvecklandet av en funktionell kommunikativ förmåga, både muntligt och skriftligt, d v s kunskaper i svenska (inte om svenska), fungerar tillfredsställande. Detta är ett av de främsta syftena med sfi-utbildningen (Wrigstad, 2004:727f). För att utvecklandet av denna förmåga ska bli framgångsrikt, krävs att de studerande får en väl strukturerad undervisning, på rätt nivå, där de medvetandegörs om vilket språkbruk som är adekvat i olika kontexter och inom olika ämnen. En sådan undervisning måste ske successivt och systematiskt bl.a. genom explicit undervisning/handledning av olika typer av texter man möter i samhället. Här torde den australiska genrepdagogen kunna vara en lämplig pedagogisk modell. Efter att ha läst om denna pedagogik och dess specifika metod för arbete med texter och textproduktion i undervisningen; cirkelmodellen, har jag insett att jag, i grova drag, använder mig av ett liknande arbetssätt i min egen undervisning på Sfi.

1:1 Syfte

Det övergripande syftet med denna uppsats är att, på ett aktivt och medvetet sätt, arbeta med textförståelse och textproduktion i en C/D-grupp på SFI och, i möjligaste mån, följa den genrepedagogiska cirkelmodellens fyrstegsprogram under arbetets gång. Avsikten med detta tillvägagångssätt är, att försöka utröna huruvida denna metod kan anses vara tillämpbar inom sfi-undervisning.

1:2 Frågeställningar

- Är cirkelmodellen en tillämpbar metod för arbete med skriftlig produktion inom ramen för sfi?
- Klarar eleverna att, på egen hand, producera en funktionell text, i form av ett personligt brev (jobbansökan) på någorlunda korrekt svenska, efter att ha arbetat med texter enligt denna modell?
- Upplever eleverna metoden som lärorik och givande?

2 Teoretiska perspektiv/bakgrund

Den teoretiska modell som detta arbete vilar på är genrepedagogiken med dess pedagogiska metod; cirkelmodellen. Denna metod kan även anpassas till Cummins matris i form av en fyrfältsmodell (Cummins 2001), där utvecklingen inom zonen för den närmaste utvecklingen (Vygotsky 1992) är ett nyckelbegrepp.

2:1 Genrepedagogiken

Under 1980-talet utvecklades en textholistisk modell för lingvistisk utveckling i en social och kulturell kontext, benämnd *genrepedagogiken* eller *Sydneyskolan*, genom ett pedagogisk-didaktiskt projekt under ledning av Michael Halliday i Sydney, Australien. Den lägger fokus på språkets roll i undervisningen över ämnesgränserna och är således tillämplig på skolans samtliga ämnen. Särskild tonvikt läggs på den s.k. *funktionella grammatiken*, vilken utgår från språket som meningsskapande verktyg i olika kontexter, med syfte att överföra en viss betydelse till mottagarparten. Detta i kontrast till den

traditionella grammatiken som utgår från den enskilda satsen och ordens böjningsmönster (Axelsson, 2009:34). Sett ur ett funktionellt perspektiv, kan ett språk definieras som ett system av lingvistiska resurser som byggts upp i ett socialt sammanhang och som vi använder för att skapa betydelse (Hedeboe & Polias, 2008:11). Bakom alla språkliga val och aktiviteter vi utför finns mer eller mindre omedvetna lingvistiska kunskaper, i form av tankescheman/system sprungna ur den sociala och kulturella kontext vi befinner oss i. Dessa system visar sig i ett antal olika definierbara genrer, vilka kan definieras som sociala processer med förutsägbara och igenkännbara steg med ett uttalat socialt syfte, som delas av medlemmarna i en kultur (2008:13). För andraspråksinlärare är det av stor vikt att bli medvetna om den kulturella konventionen för olika typer av texter både inom och utanför skolan (Kuyumcu 2004:574). Till de vanligaste generella genrerna i skolan (skriftliga som muntliga) hör de argumenterande (t.ex. debattartiklar och diskussioner), de faktabaserade (t.ex. rapporter och beskrivningar), de narrativa/berättande (t.ex. sagor/berättelser och nyheter), de återgivande/tolkande (t.ex. recensioner) samt de instruerande (t.ex. labb-instruktioner), (Johansson, 2009: 45). Olika forskare har olika syn på benämningarna och antalet genrer. Utöver ovan nämnda fem brukar vissa forskare tala om utredande och förklarande texter (2004:579). Ofta kombineras olika genrer till makrogenrer för att uppnå ett övergripande syfte (Hedeboe & Polias, 2008:58). Att t.ex. lägga fram en ordningsföreskrift (fakta) utan att samtidigt förklara dess syfte (tolka och argumentera), skulle t.o.m. kunna få motsatt effekt än den önskade.

Genrepedagogiken fungerar som en modell för att uppnå en bättre undervisning i textförståelse, textbeskrivning och textproduktion, inom skolan alla ämnen, där läraren ger explicit (tydligt) stöd i elevernas språkutveckling. Detta sker genom att bygga vidare på elevernas implicita (omedvetna eller underförstådda) lingvistiska kunskaper, samt genom att hjälpa dem att utveckla ett metaspråk med vars hjälp de kan reflektera över språket och dess olika genrer. Här behöver eleverna förse med verktyg (ett metaspråk) för att kunna tala om språket; om dess uppbyggnad, ords olika register (nyanser och sociala status) och den sociala och kulturella kontextens betydelse. Lärarens roll, enligt genrepedagogiken, är företrädesvis att fungera som vägledare. Att ge explicit vägledning; stöttning (scaffolding) i den ”närmaste utvecklingszonen” (enligt Vygotskys terminologi) tills eleven ”kan stå för sig själv” och ett nytt mål (en ny byggnadsställning=scaffolding) kan byggas upp. Den närmaste utvecklingszonen utgör det område inom vilket ny kunskap kan uppnås, för den enskilde eleven, genom

interaktionen mellan lärare och elev (men även mellan elev och elev) när man gör saker tillsammans. Här spelar språket en avgörande roll i stöttnings. Elevens roll är att ta emot utmaningar, i lagom dos, samt det stöd lärare m.fl. och undervisningssituationen erbjuder, för att utvecklas. I traditionell språkundervisning används traditionella grammatiska begrepp (satsdelar, huvudsats/bisats etc.) medan man inom den systemorienterade funktionella grammatiken analyserar situationskontexten (registret) och de språkliga mönstren med hjälp av tre variabler (tre övergripande metafunktioner):

- Fältet ”det som pågår”; Vad är innehållet?
- Tenor ”de som deltar”; Vem ska vi anpassa texten till och vilken roll vill vi ha?
- Kommunikationssättet ”språkets roll”; Vilken roll ska språket spela?

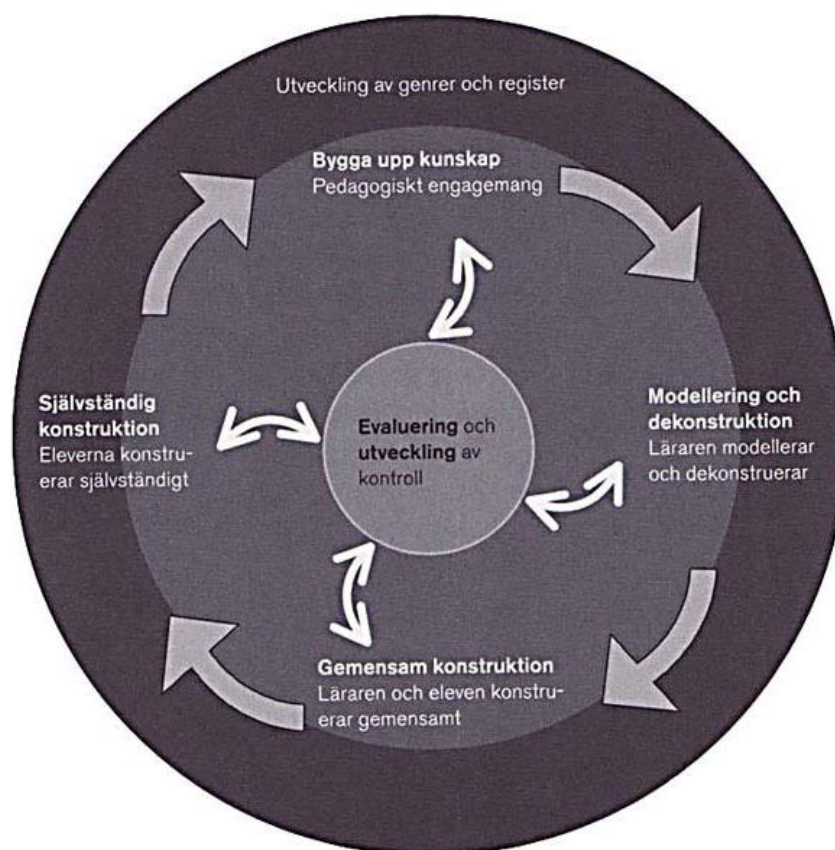
2:2 Cirkelmodellen

Cirkelmodellen bygger på ett fyrstegsprogram för ovan nämnda stöttning (scaffolding) där man lär sig att se mönster i texter och skapa sin egen text, med det övergripande syftet att, för eleverna, synliggöra de sociokulturella kontexterna och textkonventionerna inom olika genrer (Axelsson 2005:11f).

- Steg 1: Pedagogiskt engagemang: Lärare och elever utforskar kontexten och kartlägger elevernas befintliga kunskaper i ämnet (deras referensramar) samt bygger tillsammans upp en kunskapsbank med ämnets terminologi och processer.
- Steg 2: Modellering och dekonstruktion: Man undersöker modelltexter för att identifiera mönstren för deras uppbyggnad genom att analysera dem och ”tänka högt” angående ordval, meningsbyggnad etc. Ett metaspråk för att tala om språket i texterna utvecklas successivt.
- Steg 3: Gemensam textkonstruktion: Läraren och eleverna skriver en text/del av en text tillsammans utifrån de kunskaper man tillgodogjort sig i steg 1 och 2. Lämpliga strukturer och ordval diskuteras. Denna stöttning möjliggör, för de flesta elever, en textkonstruktion på lite högre nivå än de skulle uppnå på egen hand
- Steg 4: Självständig textkonstruktion: Eleverna skriver en egen text, med explicit stöttning beträffande textstruktur och språkliga val, efter behov, av läraren.

Stegen kan skifta sinsemellan och något kan ev. uteslutas eller upprepas efter situationens behov.

Själva processen åskådliggörs genom nedanstående bild:

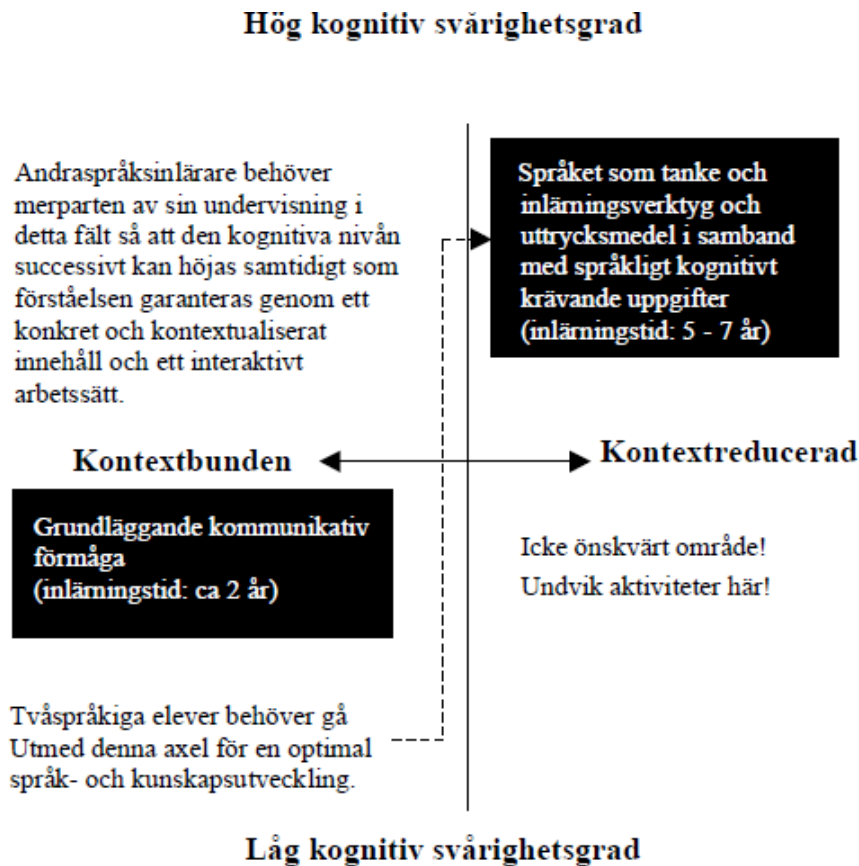

Figur 1: Modell över cirkelmodellens arbetssätt (Hedeboe & Polias, 2008: 15)

2:3 Cummins fyrfältsmodell

Cummins menar att sambandet mellan den språkliga nivå där den studerande befinner sig, och undervisningens innehåll och utformning, påverkar individens möjligheter att nå de uppsatta målen. I en fyrfältsmodell beskriver han relationen mellan undervisningens krav och utformning och de studerandes lingvistiska nivå. Han menar att det finns en risk att undervisningen av andraspråkselever hamnar på en alltför låg kognitiv nivå med hög kontextbundenhet. Detta skulle då medföra att den kognitiva och lingvistiska utvecklingen hämmas. För att en optimal utveckling ska kunna ske bör de studerande beredas möjlighet att, i sina studier inom olika områden, följa den streckade

linjen i modellen nedan och successivt arbeta med alltmer kognitivt och språkligt krävande uppgifter. Detta kräver explicit stöttning i form av ökad kontextualisering, samt kontinuerlig feed-back/återkoppling till tidigare kunskaper och erfarenheter (referensramar).

Figur 2: Cummins fyrfältsmodell (Sellgren 2005:209)

2:4 LOTS-projektet

Den serie lektioner som ligger till grund för denna uppsats har genomförts i visst samarbete med LOTS-projektet i Ockelbos kommun. Vi har tagit del av varandras lektionsupplägg och strävat efter att komplettera varandras undervisningsinnehåll på ett, för de studerande, konstruktivt sätt.

LOTS-projektet i Ockelbo kommun är ett tre-årigt EU-finansierat projekt (090201-111231) vars syfte är individuell och arbetsmarknadsinriktad introduktion som ska innebära ett snabbare inträde på arbetsmarknaden för de nyanlända. Målet är att

samtliga nyanlända ska ha en individuell introduktionsplan med insatser som påskyndar inträdet på arbetsmarknaden. Målgruppen för projektet är kommunplacerade flyktingar med uppehållstillstånd. Fyra personer är verksamma inom projektet: en projektledare, en introduktionspedagog samt två arbetscoacher. Endast projektledaren har heltid i projektet. Man bedriver kontinuerligt samarbete med ett antal samverkansaktörer: SFI, Integrationsenheten, Arbetsförmedlingen, Arbetsmarknadsenheten, Näringslivet, Länsstyrelsen i Gävleborg, Integration Gävleborg, Folkhälsorådet, Missionskyrkan samt Svenska Kyrkan. Detta samarbete består bl.a. av samtalsgrupper i kyrkan, organiserad simundervisning för kvinnor resp. män, studiebesök, datorträning, samhällsinformation, praktik m.m. Efter projektets slut är målsättningen att de samverkande parterna ska ha en plan för hur vars och ens roll och ansvar ser ut när det gäller framgångsrik integration.

3 Metod

Tanken med detta arbete är att, mot bakgrund av den genrep pedagogiska teorin och dess tillämpningsform; cirkelmodellen, göra en kvantitativ lektionsserie i en C/D-grupp följd av en kvalitativ granskning av ett urval av de elevproducerade texterna. Den textgenre som valdes är jobbansökan i form av ett ”personligt brev”. Detta är en typ av praktisk skrivelse som de studerande kommer att ha ett konkret behov av, i samband med sitt framtida inträde på den svenska arbetsmarknaden. Det ger också en reell möjlighet för de studerande att söka sommarjobb/extrajobb/praktikplatser o.d. på egen hand.

3:1 Urval

Den ursprungliga målsättningen var att de studerande, som inte hade uppnått nivån för godkänt på det nationella provet på D-nivå i Sfi i april 2011, skulle delta i undersökningen, inalles fem personer. Tanken med detta urval var att se om en mer riktad undervisning skulle ha positiva effekter på just denna subgrupp i gruppen. Detta visade sig inte fungera fullt ut av flera skäl. En person deltog inte regelbundet i undervisningen pga sjukdom. En annan person ville inte medverka genom sina texter. Det slutliga urvalet blev de tre kvarvarande samt ytterligare två personer som alla deltagit aktivt, och var positiva till att medverka genom sin textproduktion. Av dessa klarade två C-testet i april 2011 och läser nu på D-nivå. Två har klarat C-testet (i juni 2010) men misslyckats på D-testet vid två tillfällen och kommer att beredas möjlighet

att göra ett tredje försök i juni 2011. Därefter skrivs de ut från Sfi. Den femte personen klarade C-nivån i december 2010 och strävar nu mot att klara D-nivån, men nådde inte ända fram vid D-testet i april.

3:1:1 Etiskt förhållningssätt

Att anta ett etiskt förhållningssätt innebär att värna om den enskilde individens integritet. Eftersom uppgiften var att skriva personliga brev finns namn, adresser, telefonnummer och e-postadresser med i de ursprungliga texterna. Dessa uppgifter har ändrats av mig. I stället för namn benämns de studerande: AA, BB, CX, DD samt NN och samtliga har fått fingerade adresser och telefonnummer för att kunna tillförsäkras en bibehållen anonymitet. Samtliga studerande har tillfrågats personligen och accepterat att medverka genom sina texter.

3:1:2 Elevpresentation

De studerande som kom att ingå i den slutgiltiga undersökningen kommer från fyra olika länder och består av två kvinnor och tre män.

1. AA: Kurdisk ensamstående kvinna, 26 år, från Iran. Hennes modersmål är kurdiska men hon talar även persiska. Hon har ingen formell skolbakgrund utan har lärt sig från grunden. I hemlandet arbetade hon som frisör efter att ha gått som lärling. Hon klarade C-testet i april och läser nu på D-nivån och är en mycket ambitiös elev som har gått på Sfi i två år. Hon kom till Sverige i januari 2009.
2. BB: Afghansk gift kvinna, 45 år, med fyra barn. Hennes modersmål är dari men hon talar även ryska då hon och familjen har bott i Uzbekistan i ca 15 år. Där var hon hemmafru men hon är utbildad förskollärare från hemlandet och har 14 års skolgång. I Sverige har hon regelbunden praktik på en förskola samt anlitas, relativt ofta, som vikarie. Hon läser på D-nivån men klarade inte D-testet i april. I nuläget har hon studerat på Sfi i två och ett halvt år. Hon kom, tillsammans med familjen, till Sverige i december 2007.

3. CX: Afghansk gift man, 52 år, med fyra barn. Han har bott ca 15 år i Uzbekistan och talar ryska, men har dari som modersmål. Han är jurist från hemlandet efter 15 års utbildning, men arbetade inom livsmedelshandeln i Uzbekistan. Nu läser han på D-nivån på Sfi men klarade inte D-testet i april. Han kom till Sverige i december 2007 och har nu gått tre år på Sfi.
4. DD: Eritreansk gift man, 40 år, med fyra barn. Hans modersmål är tigrinja men han talar även amhariska, arabiska och engelska. Han har 12 års utbildning och har arbetat som snickare, taxichaufför samt inom armén i hemlandet. Nu läser han på D-nivån, efter att ha gått på Sfi i ett och ett halvt år. Han missade D-testet i april och ska göra ett nytt försök i juni. Han kom till Sverige tillsammans med familjen i januari 2010 från ett flyktingläger i Sudan.
5. NN: Nepalesisk ensamstående man, 26 år. Hans modersmål är nepalesiska men han behärskar även engelska och hindi. Han är utbildad ekonom från hemlandet där han arbetade som journalist. Nu är hans målsättning att snabbt komma vidare och gå på högskola. I april klarade han C-testet och han läser nu på D-nivå. Han har studerat på Sfi i ett drygt år. Han kom till Sverige i december 2009.

3:2 Genomförandet

Lektionerna på sfi under en fyra-veckors-period lades upp enligt följande:

Steg 1: Uppbyggnad av en gemensam kunskapsbank genom att samtala om hur man söker jobb i Sverige; vad som ska ingå i en jobbsökan (personligt brev, CV och meritförteckning, betyg och intyg); vad ett personligt brev bör innehålla (listas på tavlan) samt hur det utformas på ett lämpligt sätt. I sammanhanget, relevanta och adekvata ord, tas upp och förklaras.

Steg 2: Arbetet fortsätter med läsning och genomgång av exempeltexter i form av jobbsökningar från Arbetsförmedlingens hemsida och från en lärobok i svenska för gymnasiet (Waje & Skoglund, 2001:183). För genren olika lingvistiska drag noteras och diskuteras: lexikala (ordval), semantiska (ords register och nyanser), syntaktiska (meningsbyggnad, tempus) etc. Vi ”tänker högt” tillsammans och utvecklar därigenom

ett metaspråk på den nivå de studerande befinner sig. Repeterar ord vid behov. Arbetet med texterna sker på flera olika sätt, bl.a. genom att:

- a) Sätta rubriker på styckena i en text (kontaktuppgifter; referenser; tidigare erfarenheter; fritidsintressen; personliga egenskaper m.m.).
- b) Sätta ihop en ituklippt text i rätt ordning.
- c) Svara på frågor till en text (läsförståelse).
- d) Punktinsatser med viss grammatik (t.ex. hur man använder *som* och *att* i olika meningar), efter behov.

Steg 3: Formulering av en gemensam text; en ansökan om extrajobb som reklamutdelare, (Bilaga 1) som svar på en annons i det lokala informations- och reklambladet Ockelbo-Nytt. De studerande skriver klart på egen hand under lektionstid, med explicit stöttning, vid behov, för att sedan renskriva brevet på LOTS-lektionen och maila till mig (brev nr 1). Respons ges på brevet och de studerande förväntas korrigera och, i förekommande fall, redigera sina texter (Bilagor 3-7)

Steg 4: De studerande skriver en ansökan om extrajobb/sommarjobb som personlig assistent, eller ekonomibiträde (Bilaga 2) som svar på annonser ur ovannämnda lokalblad (brev nr 2). Detta sker på lektionstid, i stort sett utan hjälpmedel, men med viss tillgång till lexikon för något enstaka ord, för att situationen ska bli så verklighetsnära som möjligt. Det ska helst inte upplevas som ett test av de studerande, men ändå, i någon mån, fungera som ett mått på i vilken grad man tagit till sig det föregående arbetet med textproduktion (Bilagor 8-12).

Parallellt med dessa lektioner arbetade de studerande med likartade uppgifter på LOTS-lektionerna. Här har de studerande tränat på att söka på Arbetsförmedlingens hemsida och ”klicka” sig fram till olika typer av information. De har arbetat med hur man hittar jobbannonser och gemensamt i gruppen läst och försökt förstå vad det frågas efter i annonserna; egenskaper, meriter, arbetstider etc. Mycket samhällsorientering, datorträning och yrkessvenska inför praktik ingår i konceptet. En röd tråd genom projektet är yrken och yrkesinformation. De studerande har också tränat på att skriva brev till praktikplatser samt getts möjlighet att, under LOTS-tid, färdigställa och renskriva brev på dator, för att maila till mig. Några av de studerande har dessutom, på eget initiativ, svarat på annonser från arbetsförmedlingens hemsida och Ockelbo-Nytt och mailat till mig, för att få feed-back.

3:3 Bearbetning av data

När breven nådde mig vidtog en genomläsning och rättning av breven. Texten kopierades och samma text placerades i dubbel upplaga, under varandra, på samma sida. Därefter korrigerades och kommenterades en av de kopierade texterna av mig, samt förslag till förbättringar infogades med olika färger, för tydlighetens skull. (Bilagor 3-7). Responsen till de studerande skedde i form av att breven både mailades tillbaka och delades ut i form av papperskopior på lektionstid, för korrigerings och individuell genomgång med varje person, efter behov. Framsteg i skrivandet noterades och återkommande språkliga felaktigheter av allmänt intresse dokumenterades, för gemensam genomgång i klassrummet.

3:4 Bedömning av texter

Vid bedömning av elevtexter kan olika perspektiv antas. Bedömning kan ske av, för eller t.o.m. mot lärande (Pettersson 2006:11). Utgångsläget i denna uppsats är att bedömningen ska vara framåtsyftande och utvecklande för de studerande och ses som ett led i kunskapsutvecklingen för den enskilde. Fokus har lagts på den kommunikativa kvaliteten men innehållsliga och språkliga kvaliteter, samt kommunikationsstrategier har noterats (Sjöqvist 2007:75ff).

4 Resultat

SFI-lektionerna genomfördes under en fyraveckorsperiod i april och maj 2011. Det sammanlagda antalet lektioner, som på ett eller annat sätt ägnades åt uppgiften, uppgick till ca tolv 60-minuterspass. Viss del av tiden gick åt till att gå igenom och repetera den grammatik som aktualiserades i o m skrivandet. Här fördes en rad metalingvistiska samtal beträffande meningsbyggnad, lexikon (ordval), semantiska val (ords register), textdisposition m.m. Många elever visade, under samtalens gång, en ökande förståelse för den specifika genren (personligt brev/jobbansökan) och dess egenart genom att ställa, i sammanhanget, adekvata frågor och komma med relevanta förslag och synpunkter.

Steg 1:

Arbetet under lektionstid följde, i grova drag, cirkelmodellens fyra steg. De första två lektionerna ägnades åt att samtala om hur man kan få tag på jobb i Sverige: var och hur man kan få information om lediga jobb, ur man går till väga när man vill söka ett jobb; vad en jobbansökan bör innehålla; hur en jobbansökan kan se ut m.m. Vi jämförde även med hur det kan gå till i de studerandes hemländer. Eftersom de tidigare har arbetat med CV-skrivning på LOTS-lektioner och fått en del information via Arbetsförmedlingen fanns en viss förförståelse hos alla. På Sfi-lektionen lades fokus på vad ett personligt brev kan och bör innehålla, hur det anpassas till jobbet i fråga samt hur man inleder och avslutar sådana brev. Vi gjorde en mall på tavlan samt listade, i punktform, sådant som bör ingå.

Steg 2:

Några efterföljande lektioner tittade vi på olika exempel på personliga brev från Arbetsförmedlingens hemsida, samt från en lärobok i svenska för gymnasiet som har en bra mall för hur ett personligt brev kan skrivas (Waje & Skoglund 2001:183). Mycket tid gick åt till att diskutera formuleringar och ord i exempelbreven som var nya för de studerande. Några exempel på sådana uttryck är: På fritiden *ägnar* jag mig åt...; Jag är en *händig* tjej...; Förskollärarexamen *erfordras*.

Vi arbetade aktivt med texterna på olika sätt. En text delades upp i avsnitt och eleverna fick en lista med rubriker: kontaktuppgifter, referenser, personliga egenskaper, fritidsintressen m.fl. att para ihop med rätt textavsnitt. En text hade klippts itu av mig och lades ihop i rätt ordning av eleverna. En helsidesannons i Ockelbo-Nytt om sommarvikariatet inom socialförvaltningen kopierades och eleverna fick 15 frågor till texten att besvara, parvis, på bra svenska. Även dessa moment föranledde diskussioner om ords betydelse och hur man formulerar sig väl på svenska. Vad innebär det att ge någon ...*personlig omvårdnad och service*... när man jobbar som personlig assistent? Vad betyder *Körkort är en merit* när man söker sommarjobb inom hemtjänsten? Måste man ha körkort eller inte? Några trodde att merit betyder krav och svarade ja på den frågan.

Steg 3:

Nästa steg blev att tillsammans läsa en annons i Ockelbo-Nytt från Svensk Direktreklam som söker reklamutdelare inom Ockelbo kommun (Bilaga 1). Vi läste annonsen tillsammans och gick igenom ord och uttryck, t.ex. *...hjälpa våra kunder att få ut sitt budskap till rätt målgrupp*. En sådan formulering var inte helt lätt att förstå. Några frågor, skrivna på tavlan, diskuterades tillsammans:

1. Vad heter företaget?
2. Hur får man information om jobbet?
3. Vad krävs för att få jobb och hur söker man det?
4. Vad är det för arbetsuppgifter?
5. Hur är lönen och arbetstiderna?
6. Verkar det intressant för dig?

Sedan vidtog skrivande av ett personligt brev där de studerande skulle söka jobb som reklamutdelare. De flesta hann skriva merparten av brevet under lektionstid, för att sedan renskriva på data, under LOTS-lektionen efterföljande dag, och maila till mig. En av eleverna (DD) skickade aldrig in brevet, men inkom istället med en ansökan om sommarjobb på Berendsen (Bilaga 5). Breven kopierades, rättades och kommenterades av mig och mailades tillbaka. Samtliga fick även sina brev som papperskopior och jag gick igenom och diskuterade dem med var och en.

Personligt brev nr 1:

Samtliga elever har skrivit sina egna kontaktuppgifter (namn, adress, telefon, e-postadress) men endast två har skrivit företagets namn och e-postadress samt datum. De har förstått uppgiften och skriver i brevform. Breven är relativt korta.

AA inleder med att berätta att hon är en kvinna, eftersom hennes förnamn ibland har tagits för ett mansnamn. Hon använder många ord från själva annonsen men försöker formulera om meningarna. Texten är, i stort sett, begriplig men några formuleringar kräver en förklaringar: *...samt om jobbet för 12 år.* och *...och stilla inte på jobba*. Hon är en risktagare som ibland försöker uttrycka mer än hon egentligen behärskar. (Bilaga 3).

BB har skrivit ett kort brev som hon glömde att avsluta och underteckna. Hon har dock fått med det viktigaste i sin ansökan och skriver, i stort sett, begriplig, om än ej helt

korrekt, svenska. Hon klarar uttrycket *Jag blev intresserad av...* men har fel pronomen ibland. Hon tar sällan risker utan håller sig till det hon tycker sig behärska (Bilaga 4).

CX skriver ett fullt begripligt brev men har problem med olika formuleringar för att uttrycka att man är intresserad av något. Han vill gärna använda ordet *intresserar* som ett huvudverb för att tala om vad han *är intresserad av*. Han har, vid ett flertal tillfällen tidigare, använt sig av detta sätt att uttrycka sig och har svårt att acceptera att man inte kan säga så på svenska. Även *som*, som relativt pronomen, och *att*, som underordnad konjunktion är svåra att använda i rätt sammanhang. Detta gav oss anledning att gå igenom och diskutera hur man kan uttrycka sitt intresse för något, i olika kontexter: *Jag är intresserad av att jobba som reklamutdelare.*; *Jag skulle vilja jobba som...*; *Jag är intresserad av jobbet som...*; *Mitt/mina intresse(n) är...* m.fl. (Bilaga 5).

I stället för jobbansökan som reklamutdelare skickade DD in en jobbansökan till Berendsen, där texten var ostrukturerad i början och brevet blev därmed svårläst. Självva svenskan är dock helt begriplig utom ett par formuleringar på slutet: *Jag är mycket intresse tvättmaskin och jag vill arbeta med er till nästa år*. Även han har problem med hur man uttrycker intresse på svenska. Troligen menar han att han är intresserad av att jobba med tvättmaskiner, d v s på tvätten (Berendsen). Han har glömt att underteckna brevet (Bilaga 6).

NN har en bra disposition på sitt brev men har problem med att formulera sig på begriplig svenska. Han krånglar gärna till sina formuleringar och "översätter" ibland direkt från engelska eller nepalesiska, med lite märkliga resultat, t.ex: *Alltid tycker om jag att äga i jobbet. Jag vill göra upptagen själv i någon arbetsplats*. Han är ambitiös men har lite för bråttom och tänker inte alltid igenom sina formuleringar (Bilaga 7).

Samtliga studerande rättade sina brev, till viss del, efter mina anvisningar. Några formulerade om delar av sin text och några lade till ytterligare information, med nya "småfel" som följde.

Steg 4:

Vid ett lektionstillfälle om 60 minuter fick de studerade i uppgift att svara på en platsannons i Ockelbo-Nytt och söka tim- och semestervikariat som personlig assistent hos JA-assistans AB. De förväntades huvudsakligengöra detta på egen hand, utan

hjälpmedel. Något enstaka ord kunde slås upp i lexikon eller ges av mig. Det fanns några nya ord i annonsen (t.ex. *förlagda*) men huvudinnehållet ansågs vara begripligt för eleverna. De uppmanades att verkligen söka jobbet och därför vara helt sanningsenliga beträffande sina respektive utbildningar, arbetslivserfarenheter, personliga egenskaper etc.

Personligt brev nr 2:

AA valde att svara på annonsen om jobb som ekonomibiträde. Hon har fått med både företagets namn och sina kontaktuppgifter. Brevet är kortfattat med ganska många språkfel t.ex. *Ansökan om jobb som serverar*, där ett verb har använts i stället för något lämpligt substantiv. Hon har inte klart för sig hur men uttrycker intresse: *...jag har intressera om det...* och slutet på den meningen är inte helt begripligt: *...servera till sina gäster för olika form* (Bilaga 8).

BB har anpassat sitt brev till situationen och berättar om sin utbildning från hemlandet och sina arbetslivserfarenheter i Sverige. Både kontaktuppgifter och namnet på företaget finns med. Hon har en bra inledning där hon förklarar att hon blev glad när hon såg annonsen. Sig själv beskriver hon med en rad positiva adjektiv. I brevet nämns kortis vilket är ett avlastningsboende för funktionshindrade barn och ungdomar. Brevet innehåller en del språkfel, t.ex. ordföljd *...men lovar att kommer jag i tid; ...så jag brätta om mer mig själv*. Tautologi: *Även kan jag jobba på kortis också*. Något ord saknas: *Dessutom har jag utbildning _____ förskollärare*. På det hela taget fungerar dock brevet i sammanhanget och budskapet går fram (Bilaga 9).

CX har inlett sitt brev med en rubrik som talar om vad det handlar om. Han har med kontaktuppgifter och två referenser (varav jag är den ena) men inget namn och adress till företaget. I den första meningen fattas ett led: *När jag såg en annons på tjänsten som personliga assistenter _____ då jag är en person som ...*, för att det ska bli bra svenska. Han beskriver sig själv i positiva ordalag, talar om att han har körkort och två utbildningar, utan att gå in på vilka det är. Vidare säger han sig ha praktiserat som personlig assistent, vilket är att tänja en del på sanningen, då han haft praktik på en skola och på posten. Han har undvikit att uttrycka sitt eget intresse för något men skriver i slutet: *Hoppas att mitt brev intresse ert*. Han menar sannolikt: *...intresserar er*.

Denna formulering antyder att han börjar få en viss känsla för hur verbet *intresserar* kan användas på svenska (Bilaga 10).

DD har fått med både sina egna kontaktuppgifter och namn och adress till företaget. Han presenterar sig själv, sina erfarenheter innan han kom till Sverige och sin praktik här. Några smärre språkliga felaktigheter förekommer: *Jag har praktiserat som hemtjänst också*. Och något stavfel *körkörd* (körkort). I sista meningen vill han upplysa om att han ska gå en kurs, med inriktning mot att jobba som personlig assistent, i sommar *...jag ska läsa kurs utbildning i sommar i Gävle*, vilket inte framgår klart av formuleringen (Bilaga 11).

NN tänjer förmodligen också lite på sanningen när han säger sig ha jobbat som personlig assistent i sitt hemland. Han har en bra disposition på sin text med rubrik, namn och adress till företaget och sig själv, samt en, något oklar, referens på slutet. Han har medvetet försökt att inte "krångla till" språket men har även nu fått med några direktöversättningar från engelskan: *...jag kan jobba någon tid på dagen (any time, d v s närsomhelst)*. Några ord har fått fel form eller stavning: *utbildar* ska vara *utbildningar* och *frys* syftar på *frisk*. Några ord saknas: *Jag ____ varit i Sverige...* men själva budskapet i brevet går fram (bilaga 12).

5 Diskussion

Syftet med föreliggande arbete har varit att försöka utröna i vad mån den genrepdagagogiska metoden i allmänhet och cirkelmodellen i synnerhet är tillämpbar inom Sfi-undervisningen. Efter att medvetet ha arbetat enligt detta koncept är jag benägen att svara ja på min första frågeställning:

- Är cirkelmodellen en tillämpbar metod för arbete med skriftlig produktion inom ramen för sfi?

Att följa modellens fyrstegsprogram visade sig vara ett utmärkt sätt att få en medveten struktur och en röd tråd genom undervisningen. Stegen följer logiskt på varandra, då man först bygger upp en kunskapsbank om den aktuella genren med sin specifika kontext och dess uttryckssätt (Steg 1), för att sedan gå över till att arbeta med

exempeltexter (Steg 2). Då finns redan en viss förförståelse för de aktuella texternas disposition, ordval etc. som kommer väl till pass när arbetet går över i att gemensamt och/eller individuellt konstruera en egen text (Steg 3). Den logiska slutfasen blir att, på egen hand, skriva en, i sammanhanget, adekvat text, helst utan hjälpmedel (Steg 4).

Under arbetets gång har även Cummins fyrfältsmodell (Sellgren 2005:209) följts, där första rutan (kontextbundet med låg kognitiv svårighetsgrad) motsvaras av Steg 1. Under Steg 2 och 3 rör man sig successivt upp genom nästa ruta (kontextbundet med hög kognitiv svårighetsgrad) för att sedan gå in i tredje rutan i samband med Steg 4 (kontextreducerat med hög kognitiv svårighetsgrad). Den fjärde rutan (kontextreducerat med låg kognitiv svårighetsgrad) beskrivs av Cummins som ”icke önskvärt område” där aktiviteter bör undvikas. Jag håller inte helt med om det, då jag anser att det finns aktiviteter i den rutan som kan vara berättigade, särskilt i en grupp med vuxna inlärare på C/D-nivå i Sfi. En sådan aktivitet, som jag använt mig av under arbetet med cirkelmodellen, är ”rena drillövningar” med *som* och *att*. Jag menar att det finns ett visst berättigande i att ”tjata in” vissa grammatiska moment. Att ta tema på verb och lära in olika verbformer utantill är ett annat exempel, som kan vara till hjälp för studievana och studieinriktade elever. Många invandrarelever kommer från skolsystem där utantill-inläring och drillövningar är normen, så det är en undervisningsform de ofta är förtrogna med. Svårigheten är istället, många gånger, att uppmuntra till självständigt tänkande.

- Klarar eeverna att, på egen hand, producera en funktionell text, i form av ett personligt brev (jobbansökan) på någorlunda korrekt svenska, efter att ha arbetat med texter enligt denna modell?

Jag är benägen att svara ja på denna frågeställning även om resultaten i gruppen var lite skiftande. Flera av eleverna ”höjde sig” inom sina respektive zoner för den närmaste utvecklingen (Vygotsky 1992), när de, tillsammans med andra, arbetade med olika texter i form av personliga brev i jobbansökningar. De har blivit alltmer medvetna om hur ett personligt brev kan utformas. Svenskan har, för de flesta, förbättrats successivt under arbetets gång då de tränat på att anpassa texterna efter den annons de svarat på.

Beträffande den kommunikativa och innehållsliga kvaliteten på texterna, vill jag påstå att budskapen går fram, trots vissa språkliga brister, och texterna uppfyller sitt syfte.

Den språkliga kvaliteten i breven är skiftande, men de flesta har utvecklats i positiv riktning under den tid vi arbetat med skrivandet. Vissa ord och uttryck har sannolikt lärts in som lexikala enheter t.ex: *Jag är en ... man på 48 år. Hoppas att mitt brev... Som person är jag...* Uttryck med *som* är svårt för alla och därför har vi tränat en hel del på det, tillsammans med *att* och *om*, som också är besvärligt för många. De flesta uppvisar ett ökat ordförråd inte minst beträffande adjektiv: *empatisk, lyhörd* och *noggrann* är exempel på nya ord som används av några. Angående meningsbyggnad, är omvänd ordföljd efter framförställda adverbial och bisatser svårt, men samtliga elever börjar få en viss känsla för hur den ska hanteras t.ex: *Dessutom har jag... Nu söker jag jobb... Förra året hade jag... När jag såg ...* Ibland blir det fel dock: *När arbetade jag som... Även kan jag jobba...*

Att två elever inte helt följer instruktionerna: att vara ärliga och verkligen söka jobben i fråga, kan tyckas lite märkligt. Det kan naturligtvis röra sig om en missuppfattning av uppgiften, men jag är mer benägen att tro att de snarare ville framstå som mer erfarna än de är. Jag har sett liknande tendenser i samband med andra uppgifter. En sådan inställning kan bli problematisk i ett framtida perspektiv och vi kommer att ta upp den till diskussion i gruppen, dock utan att peka ut någon.

- Upplever eleverna metoden som lärorik och givande?

I samband med att den sista texten lämnades in pratade vi om upplägget, arbetsgången och innehållet i arbetet med personliga brev. Samtliga elever var positiva till genomförandet: att arbeta steg för steg med brevskrivandet. De var särskilt nöjda med responsen med feed-back, via mail, och att ha fått arbeta parallellt med liknande uppgifter på Sfi och LOTS. På LOTS har arbetet varit mer arbetsmarknadsinriktat, medan skrivandet på Sfi har fokuserat mer på de språkliga aspekterna. Detta var ju också en del av konceptet; att vi skulle ha nytta av varandras upplägg och arbete.

Källförteckning:

Arbetsförmedlingens hemsida: <http://www.arbetsformedlingen.se>

Axelsson, Monica, Olofsson, Mikael, Philipsson, Anders, Rosander, Carin, Sellgren, Mariana. (2006). *Ämne och språk – Språkliga dimensioner i ämnesundervisningen*. Stockholm: Nationellt centrum för sfi och svenska som andraspråk.

Gibbons, Pauline (2006). *Stärk språket, stärk lärandet*. Uppsala: Hallgren & Fallgrenstudieförlag AB.

Hedeboe, Bodil & Polias, John. (2008). *Genrebyrån*. Stockholm. Hallgren & Fallgren.

Johansson, Britt (2009). Den australiska genrepedagogiken – en kort sammanfattning. I: Axelsson Monica (red) *Många trådar in i ämnet*. Stockholm: Språkforskningsinstitutet i Rinkeby, 33-49.

Kuyumcu, Eija (2004). Genrer i skolans språkutvecklande arbete. I: Kenneth Hyltenstam & Inger Lindberg (red) *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. Studentlitteratur, 573-592.

Pettersson, Astrid (2007). Pedagogisk bedömning – bedömning för lärande. I: Mikael Olofsson (2007) *Symposium 2006 – ett andraspråksperspektiv på lärande*. Nationellt centrum , Sigma förlag, hämtad 2011-06-16.

<http://www.andrasprak.su.se/content/1/c6/06/43/81/2006>

Sellgren, Mariana (2005). Ämnesundervisning för flerspråkiga elever – integrering av språk och kunskap. I: Monica Axelsson, Carin Rossander & Mariana Sellgren (red), *Stärkta trådar – flerspråkiga barn och elever utvecklar språk, litteracitet och kunskap*. Språkforskningsinstitutet i Rinkeby, 200-284.

Sjöqvist, Lena (2007), "I den tiden var träd kol mycket" – när språk och tanke inte håller jämna steg; om att bedöma en andraspråkstext. I: Mikael Olofsson (2007), *Symposium 2006, Bedömning, flerspråkighet och lärande*. HLS förlag, hämtad 2011-06-16. <http://www.andrasprak.su.se/content/1/c6/06/43/81/2006>

Waje, Lennart & Skoglund, Svante (2001). *Svenska Timmar, Språket A+B*. Malmö. Gleerups.

Wrigstad, Thomas. (2004), Sfi-provet som bedömningsinstrument – teoretiska och praktiska perspektiv. I: Kenneth Hyltenstam & Inger Lindberg (red), *Svenska som andraspråk – i forskning, undervisning och samhälle*. Studentlitteratur, 715-742.

Förverkliga dina
drömmar,
tjäna extra pengar!

Dela ut reklam åt Svensk Direktreklam!

Vi söker engagerade medarbetare, både ungdomar och vuxna, som kan hjälpa våra kunder att få ut sitt budskap till rätt målgrupp. Som utdelare är du en viktig del av en lång kedja av medarbetare som alla hjälps åt mot samma mål.

- Vi levererar alla trycksaker direkt hem till dig.
- Du sorterar trycksakerna, i bostaden, fredag/lördag.
- Du har hela söndagen på dig att dela ut.
- Du tjänar 500 – 2.000kr varje månad (beroende på antal hushåll du delar ut till, hur många olika trycksaker det är samt hur mycket trycksakerna väger).
- Du måste vara minst 13 år (vi söker även vuxna utdelare), känna ansvar, vara noggrann och uthållig samt behärska svenska i tal och skrift.

OBS! Vi söker både utdelare till gång/cykel distrikt i tätorten och utdelare med körkort och tillgång till bil för billinjer på landsbygden!

Ansök direkt via:

www.delareklam.nu

Eller ring: 026 – 10 24 00 för att få information

Svensk Direktreklam

Sommarvikarier 2011

Kostverksamheten söker ekonomibiträden

Arbetsuppgifter: Serverar frukost, lunch och mellanmål.
Frukosten och mellanmålet gör vi själva men lunchen får vi från ett tillagningskök.

Kompetens: Vi söker dig som är matintresserad och vill ge service till dina gäster.

Kontakta Marie Niklasson tfn 070-160 63 51
marie.niklasson@ockelbo.se

JA-assistans AB Söker tim och semestervikarier.

Vi söker personliga assistenter som kan arbeta extra vid behov.

Arbetet innefattar sedvanliga arbetsuppgifter i kundens hem, och är förlagda dygnet runt. Helgtjänstgöring samt nattjour förekommer.

Undersköterskeutbildning eller annan utbildning som arbetsgivaren bedömer likvärdig är meriterande. Stor vikt läggs dock vid personlig lämplighet.

B-körkort är en merit. Din skriftliga ansökan skall vara oss tillhanda senast 10/5.

JA-assistans AB
Hamrångevägen 4
81631 Ockelbo
e-post: info@ja-assistans.se

28/4-11
svensk direktreklam
Tel 026-10 24 00
www.delareklam.nu

Jag är en kvinna som 26 år gammal . Därför tror jag att det passar bra **på** mig ,och jag har erfarenhet **samt om jobbet för 12 år** .

Jag kan sortera trycksaker och ta på mig hela ansvar vara noggrann .Jag har uthållighet samt svenska i tal och skrift .Och jag kan **att utdelar trycksaker med cykla distrikt i tätorten** .

Jag **har intresserat för** det eftersom tycker om kontakt med människor och **stilla inte på jobba**

med vänlig hälsning
A A

hamnvägen 7
816 30 ockelbo
070-987 65 43
AA@Hotmail.se

Hej A!

Du har skrivit en bra ansökan men det finns några fel att rätta till (se **gula** markeringar). Jag förstår inte riktigt vad du menar med: ...*jag har erfarenhet samt om jobbet för 12 år*. Menar du att du har jobbat som reklamutdelare för 12 år sedan? I så fall måste du skriva: **Jag har erfarenhet av jobbet, för jag jobbade som reklamutdelare för 12 år sedan.** Samt = och. Det passar inte in i meningen här. Titta på texten nedan, så ser du vad jag menar. Obs! Stor bokstav på namn; **H**amnvägen, **O**ckelbo.

28/4-11
svensk direktreklam
Tel 026-10 24 00
www.delareklam.nu

Ansökan om jobb som reklamutdelare (Man kan ha en rubrik överst om man vill T.ex. så här)

Jag är en kvinna som **är** 26 år gammal . **Jag tror** att det här **jobbet** passar bra **för** mig ,och jag har erfarenhet **av jobbet, för jag har delat ut reklam förr. (jag vet inte om du menar så här.)**

Jag kan **sortera** trycksaker och ta på mig hela **ansvaret och** vara noggrann . Jag har uthållighet samt **behärskar** svenska i tal och skrift . Och jag **kan dela ut** trycksaker med **cykel** i tätorten .

Jag **är** intresserad **av** det, eftersom **jag** tycker om kontakt med människor och **jag vill inte vara stilla** på jobbet.

med vänlig hälsning
A A

Hamnvägen 7
816 30 **O**ckelbo
070-987 65 43
AA@Hotmail.se

BB

Tvärgatan 5

816 31 Ockelbo

Tel: 0297-123 45

BB@hotmail.com

Jag läste en annons på Ockelbo Nytt och det stod att **de** behöver personer som **ska** dela ut reklam åt Svenskt Direktreklam. Jag blev intresserad **av det och vill jobba här** för att jag behöver tjäna extra pengar. Jag är aktiv person och kan jobba på nätter också. Jag

hoppas att ni anställer mig som utdelare.

Hej B!

Du har skrivit en bra ansökan. Det som saknas är en avslutning: hälsningar + namn. Man kan inleda med en rubrik, om man vill. T.ex. *Ansökan om arbete som reklamutdelare*. Jag har gjort kortare radmellanrum vid ditt namn och adress. I texten nedan har jag gjort några små korrigeringar (= rättningar). Gul markering i översta texten = detta kan man ta bort eller ändra.

BB

Tvärgatan 5

816 31 Ockelbo

Tel: 0297-123 45

BB@hotmail.com

Jag läste en annons **i** Ockelbo-Nytt och det stod att **ni** behöver personer som **kan** dela ut reklam åt Svensk Direktreklam. Jag blev intresserad och vill jobba **med det**, för att jag behöver tjäna extra pengar. Jag är **en** aktiv person och kan jobba på nätter också.

Jag hoppas att ni anställer mig som utdelare.

Hälsningar

(Här skriver man sin namnteckning)

BB

C X

Brogatan 5

81631 Ockelbo

Tel: 0705678901

E- post: CX@yahoo.com

Jag hittade en annons **på** Ockelbo Nytt och mycket **intresserar** att jobba **som dela ut** reklam för att jag jobbade förut också. Då sorterade jag och delade ut reklam. Det **jobbar** passar med mina tidigare erfarenheter. Jag är en praktisk person som gärna arbeta med mina händer. Jag har körkort och Jag är glad, noggrann och punktlig person. Jag gillar att arbeta och har lätt att kontakt med människor.

Med vänliga hälsningar

X C 2011-04-28

Hej C!

Du har skrivit en bra jobbansökan! Bra inledning! Det finns några språkfel som jag rättat i texten nedan. Din adress överst bör ”dras ihop” = inga blankrader; se nedan. Gör mellanrum mellan siffrorna i telefonnumret. Det är lättare att läsa då.

C X

(Skriv C först, eftersom det är ditt förnamn. Det kan missuppfattas annars)

Brogatan 5

81631 Ockelbo

Tel: 070-567 89 01

E- post: mr_omar47@yahoo.com

Jag hittade en annons **i** Ockelbo-Nytt och **är** mycket **intresserad av att** jobba **med att** dela ut reklam, för att jag jobbade förut också **med det**. Då sorterade jag och delade ut reklam, **så det** **jobbet** passar med mina tidigare erfarenheter. Jag är en praktisk person som gärna arbetar **med** mina händer. Jag har körkort och Jag är glad, noggrann och punktlig **som** person. Jag gillar att arbeta och har lätt att **få** kontakt med människor.

Med vänliga hälsningar

C X 2011-04-28

Obs! Man säger; *Jag är intresserad av att ... + verb i infinitiv.*

Man vill jobba ...*som reklamutdelare (som en person) eller ... med att dela ut (med att + verb).*

Bilaga 6

DD

Storvägen 5 816 30 Ockelbo
0709876543

Tfn

Jag heter D och jag är 40 år. Jag talar tigrinja, amhariska, arabiska, engleska och svenska. Jag kommer från Eritrea. Jag har varit här i över ett år och jag läser SFI på D-nivå. Jag arbetade som taxi chaufför i tio år i Sudan. Jag hade sommarjobb förra året som målare i Ockelbo kommun. Jag praktiserade i tre månader på Wij trädgårdar som servitör och tre veckor på Perslunda som tolk och hjälpte en elev. Som person är jag flexibel, självgående, öppen och glad. .

Jag är mycket intresserad av tvättmaskin och jag vill arbeta med er till nästa år. Med bästa hälsning

Hej D! Jag har läst och rättat lite i din text. Titta på mina förslag och skriv en gång till. Den gula markeringen måste skrivas om. Försök att skriva namn, adress och telefon under varann (se mitt förslag nedan). Obs! Stor bokstav på namn.

DD

Storvägen 5
816 30 Ockelbo
070-987 65 43

Jag heter DD och jag är 40 år och kommer från Eritrea. Jag har varit här i över ett år och jag läser SFI på D-nivå. Mitt modersmål är tigrinja, men jag talar även amhariska, arabiska, engelska och lite svenska. Jag arbetade som taxichaufför tio år i Sudan. Förra året hade jag sommarjobb som målare i Ockelbo kommun. Jag praktiserade tre månader på Wij trädgårdar som servitör och tre veckor på Perslundaskolan som tolk och hjälpte en elev.

Som person är jag flexibel, självgående, öppen och glad.

Jag är intresserad av att jobba på tvätten. (vad menar du med ...till nästa år?)

Med bästa hälsning

DD (man ska underteckna brevet med sitt namn)

Arbete som reklamutdelare

Kommer från Nepal även jag kan tala och skriva bra svenska. Min ålder är 25 års. Alltid tycker om jag att äga i jobbet. Pratar bra engelska är min möjlighet också.

Nu studerar jag SFI i ockelbo heltid. Jag vill göra uptagen själv i någon arbetsplats. Ny i sverige men jag har bra kunskap för att arbeta i arbetsplats. Några dagarna är värdelös i varje vecka för mig nu, exempel: fredag (efter kl. 15:00), lördag och söndag. Jag vill känna lite pengar för att resa någonstans i nästa sommar.

Jag kan cykla bra också och jag har gott humör med öppet hjärta. Jag kan förstå eller lösa något problem fort i jobb. Jag kan anträffa någon tid i jobb.

till hälsningar

NN
Lillvägen 7
816 13 Ockelbo
Mob: 070 – 123 45 67
NN@gmail.com

Hej N!

Jag har ”dragit ihop” texten lite. Det var för långa mellanrum från början. Texten är bra disponerad (upplagd) men det är lite svårt att förstå vad du menar ibland. Jag har markerat de meningar som är svåra att förstå med gult i texten. I texten nedan skriver jag med rött vad man skulle kunna skriva på bra svenska, men det är bara förslag.

2011-04-28
Svensk Direktreklam
www.delareklam.nu

Arbete som reklamutdelare

Jag kommer från Nepal och jag kan tala och skriva bra svenska. Min ålder är 25 år. Alltid tycker om jag att äga i jobbet. (Jag vet inte vad du vill säga här) Jag pratar bra engelska. är min möjlighet också. (Jag förstår inte vad du menar med möjlighet. Gör punkt efter engelska).

Nu studerar jag SFI i Ockelbo på heltid. Jag vill göra uptagen själv i någon arbetsplats. (Den här meningen förstår jag inte!) Jag är ny i Sverige, men jag har bra kunskap för att arbeta på olika arbetsplatser. Några dagar är värdelös i varje vecka för mig nu, t.ex. fredag (efter kl. 15:00), lördag och söndag. Jag vill tjäna lite pengar för att resa någonstans i nästa sommar. Jag kan cykla bra också och jag har gott humör och ett öppet hjärta. Jag kan förstå och lösa problem fort i jobbet. Jag kan anträffa någon tid i jobb. (Menar du; Kan vi träffas och prata om jobbet?)

Hälsningar

NN
Lillvägen 7
816 13 Ockelbo
Mob: 070 – 123 45 67
NN@gmail.com

Ockelbo 12/05-2011

Kostverksamheten söker ekonomibiträden

Marie Niklasson

Tfn: 070 – 160 63 51

marie.niklasson@ockelbo.se

Ansökan om jobb som serverar.

Jag har erfarenhet av om jobbet och jag har intressera om det att jag kan servera till sina gäster för olika form.

Jag tror det är jobbet passa bra för mig sftersom det är lätt på mig.

Jag är kvinna som 26 år gammal.

Med varma hälsningar

AA

Hamnvägen 7

816 30 Ockelbo

AA@Hotmail.com

Bilaga 9

BB
Tvärgatan 5
816 31 Ockelbo
Tel: - 029712345
BB@hotmail.com

JA-assistans AB söker tim och
Semester vikarier

När jag såg den annonsen blev jag glad för att jag vill gärna jobba med funktionshindrade.

Jag har erfarenhet som personalassistent för att jag jobba på förskola som barnskötare och jag 47 år gammal och har jag fyra barn.

Dessutom har jag utbildning förskollärare.

Jag är snäll, glad, social, noggrann och empatisk person.

Även kan jag jobba på kortis också.

Jag har inte körkort men lovar att kommer jag i tid.

Hoppas att få träffa dig så jag brätta om mer mig själv.

M V H

BB

C X

2011-05-12

Brogatan 5

816 31 Ockelbo

Tel: 170 5678901

E-post: CX@yahoo.com

Ansökan om tjänsten som personliga assistenter

När jag såg en annons på tjänsten som personliga assistenter då jag är en person som tycker om att jobba med andra människor.

Jag är en glad social och tryvlig man på 48 år.

Jag har körkort och två olika utbildning och nu studerar på sfi kurs D.

Under ett år praktiserade jag som personliga assistenter då jag lärde mig hur man kan hjälpa en annan person på vardagar. Jag är empatisk och lyhörd person.

Hoppas att mitt brev intresserar er.

Hoppas att få träffa er om mer berättat själv.

Med vänliga hälsningar

C X

Om ni vill veta mer om mig kan ni kontaktat med:

Siw Lager – 076633306

Mia Larsson - 0700554466

DD

17-05-2011

Storvägen 5

816 30 Ockelbo

Tlf 0709876543

Email adress: DD@yahoo.com

Jag heter D och jag är 40 år gammal och kommer från Eritrea. Jag har varit här i över ett år och läser SFI på D-nivå. Mitt modersmål är tigrinja men jag talar även engelska, arabiska amhariska och svenska.

Jag arbetade som taxichaufför tio år i Sudan. Förra året hade jag sommarjobb i Ockelbo kommun som målare. Jag praktiserade tre månader på Wij trädgårdar som servitör och tre veckor på Perslundaskolan som tolk och hjälpte en elev. Jag har praktiserat som hemtjänst också.

Som person är jag hjälpsam, öppen, glad. Jag har eritreansk körkort.

Jag är intresserad av att jobba på personliga assistente som vikarie. Jag vill jobba och jag ska läsa kurs utbildning i sommar i Gävle.

Med bästa hälsning

DD

2011-05-17

JA-assistans AB
Hamrångevägen 4
816 31 Ockelbo

Arbete som personliga assistent

Jag är N N. Jag studerar och bor i Ockelbo i nästan 6 månader. Jag kan tala svenska och engelska också. Jag varit i Sverige ungefär ett och halvt år. Jag bor ensam i Ockelbo och jag kan jobba någon tid på dagen.

Nu söker jag jobb i Ockelbo för sommaren. Jag har inget jobb nu. Jag är bara 26 år gammal så jag kan arbeta som personliga assistent och jag har några utbildar från mitt hemland.

Jag had arbetat med personliga assistent i ett företag i mitt hemland. När arbetade jag som personliga assistenter i mitt hemland löste jag problem fort och kunden var glad och nöjd. Så nu vill jag arbeta som personliga assistent.

Jag har inget körkort men jag kan jobba fort och fint. Jag vill jobba mer i den tid.Därför att jag är ung och frys.

Tack.

Hälsningar

N N
Lillvägen 7
816 13 Ockelbo
Cell: 070 123 45 67

Reference:

Business word (ett företag) Subrat Manu
i Nepal